

D ů v o d y:

Původní nárok žalobkyně na vyživovací příspěvky jest opřen o důvod smluvní a jest se proto obíratí otázkou, zda žádost o jejich zvýšení má oporu v notářském spisu. Soud dovolací sdílí názor soudu odvolacího, že i smír notářským spisem ujednaný byl uzavřen s výhradou, že se tehdejší hospodářské poměry podstatně nezmění, a poukazuje se na zcela případné důvody napadeného rozsudku, které jsou jak po skutkové tak i po právní stránce správné. Okolnost, že se žalobkyně vzdala v notářském spisu každého dalšího nároku proti svému manželi z důvodu placení výživného, nemá ten význam, jaký jí dává žalovaný, že totiž žalobkyně nemůže požadovati zvýšení výživného z důvodu změněných drahotných poměrů. Vzdání se žalobkyně lze podle § 914 obč. zák., přihlížejíc k pravidlům poctivého styku, vykládati jen tak, že se jím vzdala, činiti nárok na zvýšení výživného z důvodů kotvících v okolnostech, s nimiž mohla a měla počítati. Proto správně podotýká odvolací soud, že při posuzování žalobního nároku nelze bráti v úvahu ani nezpůsobilost žalobkyně k práci ani zvýšení jejích potřeb pro pokročilý věk a pro nemoce. Nelze však smlouvu vykládati tak, že se žalobkyně svým projevem v notářském spisu vzdala i nároku na zvýšení výživného z důvodů vyvěrajících z okolností, na něž nemohla vůbec myslet a jež nemohla předvídati. Takovými okolnostmi jsou i mimořádné hospodářské poměry vyvolané válkou. Opírá-li žalobkyně o ně žalobní nárok, jest zajisté v právu a posoudil také odvolací soud správně případ s hlediska právního, když z důvodu toho žalobě vyhověl.

Čís. 8268.

Věděl-li majitel směnky, že směnka sloužila ku krytí úvěru a že přijatel zaplatil úvěr za držitele směnky, a přes to směnku na sebe převédl, by jí dále použil, jednal obmyslně a lze i proti němu vznést s úspěchem námitku placení.

(Rozh. ze dne 31. srpna 1928, Rv II 495/28.)

K námitkám žalovaného procesní soud první stolice směněčný platební příkaz zrušil. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Soud odvolací má zjištěno, že žalující strana ze směnky samé věděla, že směnka sloužila ke krytí úvěru a že akceptant směnky úvěr za vydatele držiteli směnky zaplatil, neboť to bylo na směnce červeným inkoustem napsáno a to peněžním ústavem, záložnou v K. Od Dr. N-a věděla banka, že směnka došla beze škrtnutí a že K. sám poznámku dodatečně škrtnul. Žalující strana tedy nebyla bezelstnou držitelkou směnky. Tím jest prokázáno, že sporná směnka byla zaplacená a že žalující strana o tom věděla.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud správně dovodil, že žalobkyně mohla již z poznámky na směnce, připojené záložnou v K., seznati, že směnka pozbyla svého účelu a že jí K. nebyl oprávněn dále použít. V tom směru stačí poukázati ke správným důvodům napadeného rozsudku. Poukaz dovolatelů k pojednání o právech indosatáře v učebnici Grünhutově nepřiléhá, neboť nejde o tuto otázku, nýbrž o námitku obmyslnosti (*exceptio doli*). Bylo-li prokázáno, že žalobkyně věděla, že směnka sloužila ke krytí úvěru a že akceptant za držitele směnky zaplatil úvěr, a přes to směnku na se převedla, by jí dále použila, jednala obmyslně a možno i proti ní s úspěchem vznést námitku placení, která by jinak příslušela směnečným dlužníkům jen proti bezprostřednímu jich předchůdci. Že žalující banka nebyla při nabytí směnky bezelstnou, vyplývá ostatně také ze zjištění soudu první stolice, které odvoláním nebylo napadeno a v odvolacím řízení nedoznalo změny, dle něhož K-ovi při eskomptu směnky nevyplatila valutu, čekajíc, až jak to dopadne u soudu.

Čís. 8269.

Předměty potřebné k provozu podniku jsou příslušenstvím budovy, je-li tato zařízena k provozu určité živnosti a je-li k tomu výlučně neb aspoň převážně určena. Rozhodným jest toliko určení strojů a dílenského zařízení k trvalé potřebě podniku, nikoliv snad víceméně pevné fysické spojení s budovou.

(Rozh. ze dne 1. září 1928, Rv I 2116/27.)

Na nemovitosti firmy B. a T. byl povolen na základě kauční listiny vklad zástavního práva pro žalující banku a to se vším v dílenské budově na této stavební parcele se nacházejícím a jiným příslušenstvím. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující banka na úpadkové podstatě firmy B. a T. zjištění, že věci v žalobě jednotlivě uvedené jsou příslušenstvím dílny zřízené na stavební parcele. *Procesní soud první stolice* uznal podle žaloby. *D ů v o d y:* Znaleckým posudkem a výpovědí svědků ve spojení s místním ohledáním v dílně bylo zjištěno, že z předmětů v rozsudečném výroku uvedených dva vrtací stroje, dva soustruhy a hoblovací stroj jsou přišroubovány na cementových podkladech, zapuštěných do podlahy, brousící stroj jest pevně přišroubován na zděném podkladě a jeden elektromotor jest přišroubován na podložkách upevněných ve zdi a že všechny tyto předměty jsou nutné k provozu dílny a bezpodmínečně potřebné. Vlastnost příslušenství těchto předmětů jest tudíž jednak pevným spojením s dílenskou budovou jednak určením a věnováním jich vlastníky dílny k trvalému použití v ní a k provozu v ní založena a jest nerozhodno, že ne všechny předměty byly uve-